

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม ประธานวุฒิสภาได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๑๓ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ไม่มี)

(๒) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๒ ครั้ง คือ
ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ และ
ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๖

ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

(๓) กระทุ้งถาม (ไม่มี)

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

จำนวน ๒ เรื่อง

**๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาที่ตอบสนอง
ต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาพิจารณาเสร็จแล้ว**

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการศึกษา (นายตวง อันทะไชย) ประธานคณะอนุกรรมการ
การอาชีวศึกษา (รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า
คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน แนวคิด ที่มา สภาพปัญหาและอุปสรรค
ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของไทย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ
และเปรียบเทียบระบบการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาของไทยกับต่างประเทศ เพื่อจัดทำวิเคราะห์
ข้อมูลแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาที่ตอบสนองต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สำหรับนำไปขับเคลื่อน
หรือพัฒนาภาคต่าง ๆ อันนำไปสู่การยกระดับการจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และหาข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้
จากการศึกษามีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการบูรณาการแก้ไขปัญหาให้เกิดอย่างยั่งยืน และสร้างความเข้มแข็ง
สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาแยกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้ ๑) ประเด็นในเรื่องนโยบาย เป้าหมาย
และการบริหารจัดการ ควรกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งจัดการศึกษาอาชีวศึกษา
ในระบบทวิภาคีเพียงระบบเดียวในทุกระดับการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่าง
แท้จริง และสำรวจความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ล่วงหน้าอย่างน้อย ๕ ปี
โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพใหม่ ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนกำลังคนออกสู่ภาคแรงงาน
๒) ประเด็นในเรื่องหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาทวิภาคี
เป็นการเฉพาะ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหรือจัดทำหลักสูตรใหม่ ๆ ที่มีความท้าทายและเป็นไปตาม
ความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ๓) ประเด็นเรื่องความร่วมมือ
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการสำรวจปริมาณความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษาในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ
เพื่อผลักดันระบบการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีปริมาณที่เพียงพอตามความต้องการ
มีคุณสมบัติ มีสมรรถนะและทักษะตามที่ภาคประกอบการต้องการ และ ๔) ประเด็นในเรื่องกฎหมาย
กฎและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ ควรเร่งจัดทำกฎหมายที่ว่าการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการเฉพาะ เพื่อสถานศึกษาอาชีวศึกษานำไปใช้ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า เห็นด้วยกับการศึกษาแบบทวิภาคีซึ่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการ เยาวชนที่เข้าร่วมฝึกอาชีพในโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้นจะเป็นนักเรียนในโรงเรียน และในขณะเดียวกันก็เป็นพนักงานฝึกอาชีพของสถานประกอบการด้วย ควรประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนมาเรียนแบบทวิภาคีให้มากขึ้น ปัจจุบันนอกจากสถานประกอบการของภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจที่มีศักยภาพแล้ว ยังมีสถาบันต่าง ๆ ที่มีความน่าสนใจและเป็นทางเลือกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ฝึกประสบการณ์และเมื่อจบสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ อาทิ โรงเรียนสอนนวดแผนไทย โรงเรียนสอนทำอาหาร โรงเรียนสอนตัดแต่งขนสุนัข ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่ตลาดแรงงานต้องการ ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เช่น การเปิดหลักสูตรดูแลผู้สูงอายุระยะสั้น สามารถผลิตคนให้นำไปประกอบอาชีพได้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เข้าสู่สังคมสูงวัย กรณีปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระบบทวิภาคีแบบทวิภาษาในทุกระดับการศึกษา เน้นใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการจัดการศึกษาควบคู่ไปกับการใช้ภาษาไทย แต่เห็นว่าภาษาอื่นก็มีความสำคัญจึงควรสนับสนุนให้มีภาษาที่หลากหลายมากขึ้น โดยพิจารณาความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตั้งสถานศึกษา ในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมต่อผู้เรียนอาชีวศึกษาที่ไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากปฏิรูปการศึกษาในระบบแล้ว ควรปฏิรูปนอกระบบโดยต้องได้รับการสนับสนุนค่านิยมที่ดีจากภาคสังคมด้วย ภาครัฐต้องร่วมมือกับภาคสังคมเพื่อส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ดี กรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นจำนวนมากแต่ตำแหน่งงานไม่เพียงพอ พบว่าในเมืองท่องเที่ยวทางภาคใต้มีตำแหน่งงานจำนวนมากแต่ขาดแรงงานเนื่องจากไม่มีความรู้และประสบการณ์ เช่น ช่างซ่อมเรือยอร์ช คนขับเครื่องบิน ข้ามเกาะต่าง ๆ เป็นต้น จึงควรพัฒนาหลักสูตรที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานและสร้างรายได้จำนวนมาก พัฒนาทักษะความรู้ของครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญ เช่น หลักสูตรด้านยุทธศาสตร์การบิน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ในการเรียนการสอนให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาคิดและพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เน้นการพัฒนาภาษาต่าง ๆ เพื่อศึกษาเทคโนโลยีได้กว้างขวางมากขึ้น นอกจากนี้ การเรียนอาชีวศึกษาไม่ควรเน้นเพียงเทคนิค ควรสอนทักษะให้มีภาวะผู้นำการปรับตัวการทำงานให้กับสังคม ให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลาโดยความร่วมมือของครูผู้สอนต้องพร้อมสำหรับ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

การเรียนรู้ตลอดเวลาเชิงวิเคราะห์ ความร่วมมือของสหภาคี และควรปรับปรุงกฎหมายให้เป็นลักษณะเชิงบวก สามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และควรสนับสนุนให้ทีมงานวิจัยอยู่เสมอเพื่อพัฒนาโครงการต่าง ๆ

ประธานคณะกรรมการการศึกษา (นายตวง อันทะไชย) ได้ตอบข้อซักถาม สรุปได้ว่า เห็นด้วยกับข้อสังเกตของสมาชิกผู้อภิปราย นอกจากการเรียนการสอนแบบทวิภาคีแล้ว ยังมีสถาบัน สอบวิชาชีพที่ภาคเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเป็นทางเลือกหนึ่งที่สอนและสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีอาชีพได้ ควรเร่งสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอาชีวศึกษา อาทิ ควรตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนเงินกู้สำหรับผู้อยากเรียน อาชีวศึกษา ได้เลือกเรียนวิชาที่มีความสนใจ เงินกู้สำหรับใช้เพื่อการเริ่มประกอบอาชีพหลังจบการศึกษา อีกทั้งสนับสนุนเงินกู้สำหรับผู้เรียนอาชีวศึกษาแบบใหม่ คือ การเรียนจากออนไลน์แล้วนำไปสร้างอาชีพได้จริง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการและมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยัง คณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาธนาคารหน่วยกิตด้านการอาชีวศึกษา เพื่อการพัฒนากำลังคนและแรงงาน ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการศึกษา (นายตวง อันทะไชย) พร้อมกับรองประธาน คณะกรรมการการศึกษา คนที่สาม และรองประธานคณะกรรมการอาชีวศึกษา คนที่หนึ่ง (นายทรงเดช เสมอคำ) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า การพัฒนาธนาคารหน่วยกิต ด้านการอาชีวศึกษา เพื่อการพัฒนากำลังคนและแรงงานในการสร้างระบบและกลไกในการลดความเหลื่อมล้ำ ด้านการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังคนและแรงงานที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาและไม่สามารถ ที่จะพัฒนาหรือยกระดับให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพได้ แต่พบว่าการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิตในระดับอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนากำลังคนและแรงงาน ของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในปัจจุบัน ยังไม่พบการดำเนินการเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิต ในระดับมหภาค แต่พบว่ามีการจัดระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในระดับสถานศึกษา อาชีวศึกษา ทั้งสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และมีการรายงาน ผลข้อมูลหน่วยกิตของผู้เรียนเหมือนผู้เรียนในระบบปกติในแต่ละสถานศึกษา โดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้มีการลงนามความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในการดำเนินการ

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาให้เข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการเทียบโอนระหว่างคุณวุฒิทางการศึกษามาตรฐานอาชีพ กับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติโดยมีการจัดทำระบบสารสนเทศสำหรับการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ได้รับคุณวุฒิทางการศึกษาในรูปแบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) ร่วมกันพัฒนาแนวทางสะสมหน่วยกิตในระบบธนาคารหน่วยกิตดิจิทัล (Digital Credit Bank System : DCBS) และส่งเสริมการเทียบโอนคุณวุฒิทางด้านวิชาชีพเข้าสู่คุณวุฒิทางการศึกษาซึ่งเป็นความร่วมมือของ ๔ ฝ่าย ประกอบด้วยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๙ แห่ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดตั้งธนาคารหน่วยกิตด้านการอาชีวศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรพิจารณาเร่งดำเนินการ ดังนี้ (๑) จัดตั้งหน่วยงานกลางที่จะเป็นศูนย์กลางระบบธนาคารหน่วยกิตของอาชีวศึกษา (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานและจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอที่จะเอื้อให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้ครบถ้วน (๓) ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบธนาคารหน่วยกิตกับผู้เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง ๆ (๔) ส่งเสริมความร่วมมือหรือกระตุ้นจูงใจการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต (๕) ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อื่น สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งการวัดผลและประเมินผล และ (๖) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรดำเนินการเป็น ๓ ระยะ กล่าวคือ ระยะที่ ๑ เป็นโครงการนำร่อง ระยะที่ ๒ เชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิตเพื่อใช้สะสมหน่วยกิตให้กับผู้เรียนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระยะที่ ๓ เชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิตเพื่อใช้สะสมหน่วยกิตให้กับผู้เรียนในทุกๆระดับ ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตด้านการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนและแรงงาน จะเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยที่ระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ดังกล่าว ควรต้องจัดทำเป็นระบบแฟ้มสะสมผลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) ที่เป็นการนำเอาระบบเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการดำเนินการ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่จะเข้าสู่ระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้มีความมั่นใจการใช้ระบบดังกล่าวอีกด้วย

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการและมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป

สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
(๗) เรื่องอื่น ๆ	(ไม่มี)

เลิกประชุม เวลา ๑๒.๑๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา